UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 36. Quid circa celebrationem Missæ in privatis oratoriis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

Visual Library

viali & mitrâ in Sede Pontificali assistere Missæ vel Officio per alium celebrato, & exercere prærogativas Pontificales, benedicere incensum &c.; item in fine benedicere populo, examinat in utramque partem *Sylv.* p. 1. V. *Abbas* casu 4. & concludit ex Jure Canonico Cap. *Abbates* in 6. De privilegiis, non posse, nisi ipsemet celebret. Potest videri *Henao* suprà, ubi multa discutit circa Abbatum potestatem ad varias consecrationes.

Q. 35. Quid addendum sit circa celebrationem in navi. ℟. Hoc unicum: Si absit periculum effundendi calicis, licitum esse in ea celebrare, præter citatos à *Busenbaum* & *Aversa* q. 11. s. 14. §. 1. docent *Gob.* t. 3. n. 238. & alii, & etiam docent plurimi licere servare Eucharistiam loco decenti in navi. An autem sit licitum etiam tempore tempestatis legere saltem siccam Missam, dictum est n. 188. 261.

Q. 36. Quid addendum sit circa celebrationem Missæ in privatis oratoriis. ℟. Quis locus dicatur privatum oratorium, & an die festivo satisfiat, si in illo aut in alio quocunque loco audiatur Missa, dixi l. 3. p. 1. à n. 626. ubi etiam n. 676. dixi, an talis habens privilegium privati oratorii teneatur procurare, vel saltem audire Missam, si die festivo ibi legatur. Hic adde seqq. 262.

§. 1. *Tridentinum* sess. 22. in Decreto *De celebratione Missæ*, mandat, ne Episcopi patiantur in privatis domibus celebrari à quoquam, hinc *Gallem.* in declar. ad illum *Trid.* locum n. 6. aliique communiter & probabiliùs dicunt, nunc post *Trid.* Episcopos non posse concedere oratoria privata sæcularibus, ut in iis semper & per modum habitûs celebretur; possunt tamen 263.

dispensare, ut pro gravi persona ægrotante Missa celebretur aliquoties in anno, *Fagund. Hurt. March. Dian.* p. 8. t. 3. *R. 9. Pasq.* q. 447. *Quartus* p. 3. t. 10. n. 1. §. 3. & alii contra alios multos: Dicitque *Pasq.* q. 451. etiam posse Episcopos dispensare, ut celebretur indefinitè pro infirmo vel pro dando Viatico: Item si tutus alicui non sit egressus, v. g. tempore belli aut pestis. Et docet praxis, quòd Episcopi in Germania habeant potestatem ex causa justa concedendi privata oratoria, etiam ad longum tempus, v. g. ad vitam alicujus, qui aliàs diebus festis carere deberet Missâ, quod ipsi nimis grave foret; Et idem posse etiam Episcopos alibi, insinuat alia declaratio apud *Gallem.* eodem n. 6.

264. §. 2 Oratoria in aulis publicis Civitatis, ubi Senatores conveniunt, sunt privata, attamen Capellæ carcerum publicorum non comprehenduntur Decreto tollente oratoria privata, *Dian. Quarti.*

265. §. 3. Si oratorium privatæ domûs habeat ingressum publicum, potest Episcopus dare licentiam, ut per modum habitûs ibi celebretur, censetur enim publicum eo ipso, quòd aditum & liberum ingressum habeat per viam publicam, semelque destinatum sit ad usus sacros, unde non poterit redire ad profanos, si semel factum sit cum destinatione publicum, ita quoad omnia *Avers.* §. *Quintò. Nald. Homob. Quart. Diana*, qui addit ex *Pasq.* posse in tali oratorio nihilominus celebrari januis clausis, ita ut accedant tantùm Dominus & alii, quos ipse admittere voluerit, non enim præcipitur, ut publicè celebretur, sed ut in publico oratorio. Alia privata oratoria possunt iterum converti in

usus

usus profanos, si quis nolit ampliùs uti privilegio, *Sanch. Tamb. Quart.*

§. 4. Non est opus esse quatuor muros, qui 266.
tale oratorium separent ab aliis locis, sed potest pro quarto muro aptari tela seu tapes, qui aperiri possit & claudi ad commoditatem audientium Missam. Et qui in tali oratorio prandium institueret, biberet, aliosque similes usus profanos haberet, peccaret tantùm venialiter, licèt faceret sine necessitate, quia actiones illæ de se licitæ non trahunt ratione loci gravem deformitatem, nam licèt ista fierent in Ecclesia consecrata, tamen non esset mortale, uti habent DD. apud *Bon.* & *Suar.* De Religione t. 1. l. 3. c. 5. Si tamen id fieret constanter & per modum habitûs, utendo eo loco velut alio profano, videtur esse mortale. Supra oratoria autem & Ecclesias non est illicitum ponere lectos aut alia profana exercere, *Quartus* suprà.

§. 5. Privilegium oratorii privati datum à 267.
Papa durat ad mortem privilegiati tantùm, *Sanch. Dian.* & alii. Nec perit mortuo Papa, qui concessit, vel Episcopo, qui designavit, quia est gratia, *Sanch.* & *Tamb.* Unde nec erit opus licentiâ & approbatione novi Episcopi.

§. 6. Si in privilegio dicatur, ut una Missa 268.
quotidie celebretur, communior interpretatio est, quòd permittatur unica uno die: Hinc *Quarti* putat peccari mortaliter, si plures legantur: è contrà tamen *P. March.* in resol. Miscellaneis cas. 3. dicit non ideo prohiberi plures, quia Tò *una*, nisi dicatur unica, vel addatur tantùm una, non est particula exclusiva plurium, uti si in fundatione ponatur, volumus, ut una quotidie Missa celebretur in illo Altari, non ideo prohi-

bentur plures: Et saltem secundùm *Quarti* dub. 4. & alios, qui habent Bullam Cruciatæ, possunt in suis oratoriis jam constitutis facere legi plures Missas quotidie: Et quoad oratoria à S. Sede concessa observari debet, quod habet Decretum *Clementis XI.* n. 258. relatum.

269. §. 7. Quamvis privilegiatus mutet domicilium in aliam Diœcesim, secum fert privilegium Papæ, quia est personale; tamen requiritur inspectio loci & approbatio novi Episcopi, *Silv. Bon. Barb. Pelliz. Aversa, Tamb.* & alii cum *Diana* p. 9. t. 1. R. 7. Valetque magis, si in eadem civitate domum mutet: & à fortiore mutare potest ex uno loco domûs in alium. Quòd si in eadem civitate vel domo fiat mutatio loci, putat *Quintanadv.*, & consentire videtur *Diana*, non esse opus novâ approbatione Episcopi, sed opus esse probabiliùs putant *Tamb.* & *Quarti*, quia prima non extendebat se ad hunc locum. Quòd si privilegiatus sit alibi tantùm peregrinus, non potest curare hìc celebrari privatim, neque etiam potest habere unum oratorium domi, alterum in prædio, seu villa, nam vi talis privilegii conceditur potestas habendi uno in loco tantùm, licèt contrarium sentiat *Pasq.* putans haberi etiam posse in villa.

270. §. 8. Ut Sacerdos sæcularis etiam licitè celebret in concessis privatis oratoriis sæcularium, sufficit approbatio generalis celebrandi Missam, *Pelliz. Diana, Quartus* dub. 8. Sacerdoti regulari sufficit etiam generalis approbatio & licentia tacita seu præsumpta suorum Superiorum, *Quintanadv. Pelliz. Dian. Quartus* & alii: unde non requiritur licentia Parochi, quamvis hìc non debeat exerceri munus parochiale, nisi

cum

cum licentia illius saltem tacitâ : extra Pascha tamen potest præsumi licentia ad Pœnitentiam & Eucharistiam , item ad denuncianda festa aliaque similia , *Tamb.* & alii cum *Quarti* dub. 9.

§. 9. S. Congregatio 17. Nov. 1607. apud *Gavant.* p. 1. tit. 20. declaravit, quòd in his oratoriis sæcularium non liceat celebrare festis Nativitatis Christi, Epiphaniæ, Paschatis, Pentecostes, Annunciationis, Assumptionis, Apostolorũ Petri Pauli, & omnium Sanctorum; quæ confirmantur Decreto *Clementis. XI.* quod n. 258. retuli. Aliis diebus licitum est, v.g. in Corporis Christi & Ascensionis festo, item in feria 2. & 3. Paschatis ac similium festorum, *Quarti* suprà. Optant tamen Ordinarii, ut etiam abstineatur festo Patroni principalis, *Gavant.* Sed notandum est, quòd quando tale oratorium concessum est propter infirmitatem, non sit opus ratione personæ infirmæ, quæ ecclesiam accedere non potest, excipi ullos dies solenniores. 271.

§. 10. Nomine familiæ intelliguntur, qui habitant in domo privilegiati cum quadam habitudine ad illum, utì dictum est l. 3. p. 1. n. 627. alioquin merè per accidens habitantes in ea domo non sunt de familia, utì nec illi secundùm plerosque, qui aluntur solo titulo amicitiæ vel simili, quod non est servitium. *Pelliz.* putat privilegium hoc extendi ad fratrem privilegiati, ejusque uxorem, habitantes in eadem domo, licèt habeant separatos reditus & mensam aliam, idémque affirmat de filiis & filiabus nuptis, separatis tamen à convictu parentum, modò habitent cum parente privilegiato, & consentit in hoc *Tamb* contra *Bardi*, *Quintanadv.* & alios. Admittendum tamen est hoc quo- 272.

ad fratres, commensales, & non omnino separatos quoad reditus. Quòd si famulus vivat ex salario privilegiati, sed habitet & dormiat extra illius domum, si ex officio in ejus domo famuletur semper, adhuc censeri de familia dicunt *Castrop. Pelliz. Dian. Tamb. Quart.* & alii contra *Bon. Barb. Lezan. Gobat* in Quin. t. 5. c. 42. n. 270., qui probabiliter contradicunt. Posse autem familiares seu familiam curare celebrari Missam, licèt Dominus privilegiatus non adsit, docuerunt *Quintanadv. Pelliz. Aver. Castrop. Dian.* & alii cum *Quarti* dub. 11. sed quoad oratoria à Sede Apostolica concessa, videtur oppositum declarare *Clemens XI.* relatus n. 258. Additur autem, nec non in hospitum tuorum nobilium præsentia, per quos putat *Pelliz.* intelligi eos, qui ejusdem civitatis sunt, si invitentur etiam ad solum prandium, licèt eo fine, ut in privato oratorio possent audire Missam, & consentit *Tamb.*, sed *Quarti* dub. 12. cum *Dian.* putat intelligi solos hospites ex alia civitate advenientes, quia quod est contra Jus commune, strictè interpretandum est.

273. §. 11. *Gregorius XIII.* die 1. Octob. 1572. dedit hoc privilegium bullatum Generali & Presbyteris Societatis JESU: Dilecte fili, salutem & Apostolicam benedictionem. Usum Altaris viatici Societati vestræ à fel. record. *Paulo Papa III.* concessum, deinde à Conc. *Trid.* universè sublatum, vobis eatenus restituimus, ut inter missiones, quæ à Superioribus fiunt, Presbyteri vestri servatâ aliàs formâ dictæ concessionis Missæ sacrificium licitè valeant celebrare super hujusmodi Altari ubique Gentium, etiam in castris militum, modò loca, etsi communia

& pro-

& profana, tuta & honesta sint, & Generalis aut per eum Provinciales præpositi eo tum utendum fore judicaverint. Itidemque possint ibi Presbyteri ipsi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ministrare fidelibus ad illud sumendum debitè præparatis, nō obstantibus, &c.

§. 12. Cap. *In his.* De privilegiis, conceditur FF. Prædicatoribus & Minoribus, ubicunque fuerint, attamen absque præjudicio juris Parochialis, non requisito Ordinariorum assensu in altari portatili celebrare, sed in Comp. v. *Missa.* §. 8. dicitur solius Generalis esse, Sacerdotibus Societatis JESU usum hujus facultatis concedere. Hoc autem privilegium non esse revocatum per *Trid.* putarunt *Rodriq. Salas, Dicast.* & alii cum *Spor.* n. 440., quia est clausum in Corpore Juris, multi autem tenent ista non revocari per generales clausulas, utì dixi l. 1. n. 837. Et præcipuè quia tantùm dicitur, ut Episcopi non patiantur in privatis domibus celebrari, ergo quamdiu patiuntur & non prohibent, manet istis Religiosis illud privilegium. Oppositum tamen tenendum est cū *Nav. Suar. Henriq.* & aliis, quia *Greg. XIII.* relatus n. 273. & *Clemens XI.* relatus n. 258. dicunt usum Altaris viatici à *Conc. Trid.* universè sublatum esse. 274.

§. 13. Provinciales Societatis JESU aliique participantes privilegia, possunt nullius licentiâ requisitâ erigere privata oratoria. Et quamvis pro Societate notetur in Comp. priv. v. *Oratoria.* §. 1. ut non utantur hac facultate, nisi in locis remotis ab oppidis, in quibus Ordinarii existunt, tamen nunc passim videmus etiam in ejusmodi oppidis fieri. Similia oratoria erige- 275.

erigere possunt in villis suis aliisque locis, in quibus non sunt ecclesiæ vel capellæ, uti habetur ibidem in comp. §. 2. Neque Regularium oratoria indigent Episcopi designatione vel approbatione, possuntque in illis legi plures Missæ eodem die; non tantùm à Regularibus, sed etiam à quocunque alio Sacerdote, quia privilegium illorum non est personale tantùm sed etiam locale, seu redundat in locum ipsum: ideoque gaudent immunitate, non autem sæcularia *Lez. Dia.* p. 9. t. 2. R. 32. & 33. *Quartus* p. 3. t. 10. n. 1. dub. 9.

276. §. 14. Ad Constituendum oratorium, verba privilegii requirunt, ut Provinciales per seipsos locum inspiciant & designent, hinc putat *Lugo* in Resp. mor. l. 1. dub. 14. id non posse committi alteri, quia videtur postulari hujus personæ industria: Potest tamen Provincialis committere Rectori vel alteri, ut judicet de decentia & idoneitate loci, tumque ab eo informatus & ei fidens debet approbare per se & deputare, quamvis absens sit nec viderit, non enim magis hic videtur requiri præsentia, quàm in absolutione à censura, quæ ab absente fieri potest. Plus adhuc concedunt *Dian.* & *Quarti* dub. 8. putant enim Superiorem localem posse designare & approbare locum saltem ex ratihabitione aut commissione præsumpta Provincialis, sed standum est sententiâ *Lugonis*.

277. §. 15. Regulares non possunt permittere, ut in schola vel aula aliqua celebretur Missa, v. g. nocte Nativitatis Christi, quia tantùm habent potestatem deputandi capellas vel oratoria ad Missas & usus Sacros, per hoc autem quòd semel ibi legatur Missa, non fit capella vel oratorium,

torium, nec deputatur ad usus sacros, *Lugo* dub. 13.

§. 16. Quamvis non præjudicet Juri parochialis Ecclesiæ, si in oratorio privato cantetur Missa solennis, tamen ob rei novitatem putat *Henao* Parergo 27 id non videri esse faciendum sine licentia Ordinarii. 278.

Q. 7. Quid addendum sit circa benedictionem, consecrationem & pollutionem Ecclesiæ. ℟. seqq. 279.

§. 1. Benedictio Ecclesiæ committi potest simplici Sacerdoti, sed consecratio perfecta fit à solo Episcopo, hinc Episcopus non potest simplici Sacerdoti licèt in dignitate constituto committere consecrationem vel reconciliationem Ecclesiæ pollutæ, etiamsi aqua ab Episcopo esset benedicta, uti statuitur Cap. *Aqua.*, De consecr. Eccles. & Altar. ubi *Greg. IX.* contrariam consuetudinem vocat corruptelam, datque causam, quia licèt committere possit simplici Sacerdoti ea, quæ sunt jurisdictionis, non tamen, quæ sunt Ordinis Episcopalis. Potest tamen Papa consecrationem Ecclesiæ committere simplici Sacerdoti, quia hoc est tantùm ex institutione Ecclesiæ annexum Ordini Episcopali. Notat autem rectè *Pasq.* q. 271. Missam Dedicationis legi non posse, nisi Ecclesia sit consecrata.

§. 2. Docent *Castrens. Rodriq. Sylv.* invalidè consecrari Ecclesiam ab Episcopo hæretico aut excommunicato vitãdo, quia sunt extra Ecclesiam, sed probabiliùs contradicunt *Laym.* & alii cum *Henao*, quia non obstante, quòd sint extra Ecclesiam, validè baptizant & consecrant Corpus Christi, ergo etiam Ecclesiã. Addit *Henao* cum communissima recentiorum contra 280.

anti-